

MAGYAR L

ORSZÁGOS KASZ

TULAJDON

+ 3 lei

aprobării Dir. Gen. PTT No. 15

T. Országos Irgazságtudományi

Budapest

IV., Semmelweis u. 1.

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 54. (1768) Oradea, 1938. marc. 9.

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

Fontos minisztertanácsi határozatok a mezőgazdasági munkaterv végrehajtására

Széleskörű intézkedések az utak megjavítására. — Újabb rendszabályok a nemzeti propaganda fejlesztése céljából

Bucur. est. Saját tud. A miniszterelnökség közli:

A minisztertanács a királyi palotában Ófelsége, a király elnökleite alatt a következőket határozta el:

1. Haladéktalanul széleskörű tevékenységet kezdeményeznek az utak javítására és újjáépítésére, kezdve a falvak határában levő utakkal. Az állam a községeknek és vármegyéknek rendelkezésére bocsátja a hidak megjavításához szükséges faanyagot.

2. Meg kell kezdeni a mezőgazdasági munkaterv végrehajtását.

3. A parasztyapottal való ellátást megfe-

lelőbbé teszik.

4. A sajtó, rádió, mozgószínház és turisztikai hivatalok egyetlen igazgatóság alá egyesítetnek, egységes irányítással, hogy a nemzeti propaganda célzatainak minden tekintetben megfeleljenek. Ez az igazgatóság a miniszterelnök mellett fog működni.

5. A lapok, kereskedelmi vállalatok kötelesek lesznek bemutatni könyveiket, amelyek igazolják azoknak az alapoknak az eredetét, amelyeknek felhasználásával megjelennek.

6. Bármely egyesület, amely nem nyilvánítja céljait és módszereit az új alkotmánnyal egybehangzónak, feloszlatják.

Beck lengyel külügyminiszter és Mussolini egyórás tanácskozása

A megbeszélések során a két országnak az európai államok között elfoglalt helyzetét körvonalozták

Rómából jelentik: Beck lengyel külügyminiszter — mint legutóbbi számunkban megírtuk — hétfőn délelőtt Ciano gróf külügyminisztert kereste fel, akivel másfél óra hosszat át tárgyalt. Majd délután Cianoval együtt ment Mussolinihez, akivel a két államférfi egy órán keresztül tanácskozott. Jólétesült körökben hangoztatják, hogy a lengyel—olasz tárgyalásoknál nem a két ország közötti viszony tisztázásáról van szó, mert erre a két ország régi barátsága miatt nincs is szükség. A megbeszélések során a két országnak az európai államok között elfoglalt helyzetét körvonalozták. Lengyelország, amely a bolsevista Oroszországnak tőszomszédja, természetesen nem mint ilyen, a bolsevizmus elleni állásfoglalás tekintetében ugyanazon alapon áll a fasiszta Olaszországgal.

A „Giornale d'Italia”-ban Virginio Gayda írt cikket Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásairól. Gayda, akinek politikai jólétesültsége közismert, megerősíti, hogy

a mostani olasz—lengyel tárgyalások során nem készül semmiféle egyezmény vagy szerződés Olaszország és Lengyelország között.

A lengyel külügyminiszter látogatása csak újból kifejezésre juttatja a két ország közötti

barátságot és a politikai, valamint gazdasági együttműködésük szabályozására szolgál. Az Olaszország és Lengyelország közti összetartás két okból magyarázható: 1. A két ország külpolitikájának azonos realis jellege és 2. azonos magatartásuk a kommunizmussal szemben. Lengyelország Genfben mindig ellenszegült azoknak a törekvéseknek, melyeknek céljuk bizonyos érdekkörű szövetségek létrehozása volt és az abessziniai kérdésben is a való helyzetnek megfelelően foglalt állást. 1937 májusában Lengyelország az első között jelentette ki a Népszövetség előtt, hogy az abessziniai kérdést az olasz hódítás elismerésével véglegesen lezártak tekintik.

„A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER TÁRGYALÁSAINAK VÉGCELJA AZ ÖTHATALMI EGYZEMÉNY LETREHOZÁSA”

Párizsból jelentik: A *Matin* római levelezőjének jelentése alapján azt írja, hogy a lengyel—olasz tárgyalások kedvező mederben haladnak. Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásainak végcelja az öthatalmi egyezmény létrehozása, melyben Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Lengyelország venne részt. Az erre vonatkozó tárgyalások ugyan nem egészen új ötletből fakadnak, de mégis nagyjelentőségűek az európai helyzet kialakulására.

A Múzeum

(S. I.) — „Ki talál ma közülünk a tudományos kutatáshoz és alkotáshoz alkalmat adó otiumot? Ki az, aki csak problémája gondolatával tudná fejét álomra hajtani s a megújult tudományos életkedv sóvárgásával tudna reggel az íróasztalhoz ülni? Ki az ma, aki legalább órákat, ha nem is napokat tudna csak tudományos érdekei szolgálatába állítani?” — sóhajtott fel a minap egyik tudós professzorunk abban az értekezésében, melyben tudományos életünk lehetőségeit és kilátásait mérlegelte. Igaza is volt. Olyan életpályáink, hol a szabad tudományos kutatás a legfőbb hivatalos kötelesség, nem igen vannak. Mellékesen pedig, a mindennapi élet ezer gondja és bizonytalansága között, tudományt művelni, kutatni és búvárokodni, akkora hősiességet, önfeláldozást és akaraterőt követel, amennyi bizony ritkán adódik egyszerű emberek sorában.

Hogy azonban mégis adódik, hogy minden nehézség és gond elenére van itt, az ősi falak között, tudományos munka, kutatás és áldozatkészség, arra megható, maradandó és biztató válasz az a testes kötet, amit a Múzeumegyesület a napokban bocsátott közre — 75 éves fennállásának méltó emlékeül.

Nem lehet tiszta lelki öröm és megilletődés nélkül átlapozni ezt a 344 oldalos, nagyalakú, szép kiállítású kötetet. Különösen nem azoknak, akik a négy résznek — az egyes ügyosztályok tevékenységéről szóló beszámolóknak — utolsó fejezetét közvetlen közelből látták, mert megélték. A kiadványok, melyek körül annyi vita folyt; az előadások, melyek elszórtan, sok nehézség leküzdése után peregtek le, olykor részvéltlenség közepette, így együtt, összegyűjtve és áttekinthetően hatalmas és következetes szellemi tevékenységnek összhangzó képét mutatják.

Ebből a 75 esztendőből 16 esik arra az új korszakra, melyben a Múzeumegyesület egészen a maga erőire volt utalva, segítséget sehonnan sem kapott, ellenben elvesztette a szellemi erőknak a legfőbb forrásait, a tudományos intézeteket és főiskolákat, melyekből régen táplálkozott. Ha azonban figyelmesen átlapozzuk ezt a hatalmas munkát, örömmel állapíthatjuk meg, hogy nem ez a korszak volt a Múzeumegyesület életében a legszegényebb, hanem voltak 75 esztendő életében sokkal válságosabb időszakok, melyekben egész szakosztályok működése megtorpant és csak alapos átszervezés után kapott új életre.

Ha pedig számbavesszük a körülményeket, melyekkel ezekben a régi időkben s e legújabb korban számolni kellett és lehetett, rájövünk, hogy az utolsó másfél évtized, ha nem is tudományos eredményekben és alkotásokban, de erkölcsi erőfeszítésben talán a leggazdagabb volt. Nem kell egyébre rámutatnunk itt, mint arra, hogy a Múzeum 50 éves fennállásának ünnepét 1904-ben mindössze egy 72 oldalos lapos füzet ünnepelte, mert a díszesnek és pompázatosnak szánt nagy szellemi emlékmű a sok késlekedés és vitázás közben sohasem készült el és sohasem került a nyilvánosságra, míg ezt a 75 éves jubileumot az elszegényedett Múzeum és a megfogyatkozott magyar szellemi élet egyedül a maga erőire támaszkodva — ebben a méltó és tiszteletparancsoló formában tudta megörökíteni, mert minden áldozat árán akarta és akaratát hű munkásainak segítségével pontosan keresztül is vitte.

A hatalmas munkát, mely a Múzeum 75

éves tudományos munkájának történetét írja meg adatszerű alaposan és nagy tudományos gondal, az ősi egyesület kitűnő főtitkára, dr. György Lajos, a M. T. Akadémia tagja szerkesztette. Ő írta meg a munka előszavát, melyben rövid és világos áttekintést kapunk a 75 év munkájáról.

Hogy mily méretű volt ez a munka, arra álljon itt néhány adat, melyeket György Lajos összeállításából idézünk: a Múzeum 600-nál több önálló művet és külön lenyomatot adott ki, folyóiratai 180 kötetet tesznek ki, melyek 52.000 oldalon, 500 táblázatos mellékleten több ezer tudományos értekezésnek adtak nyilvános fórumot s ezeken felül a Múzeum 2509 tudományos és 776 népszerűsítő, összesen tehát 3285 előadásnak adott méltó pódiumot!... Mindezt pedig szinte kizárólag társadalmi erőkből, alapítványok és alapítók bőkezűségéből nagyrészt egyetlen szellemi központnak, a tartomány fővárosának érdeklődésére és támogatására támaszkodva. Ha ehhez hozzá vesszük azt a nagy tudományos és anyagi értéket, amit az Egyesület gyűjteményei képviselnek és azt a nagy szellemi munkát, mely ezekben a gyűjteményekben és az óriási könyvtárban fekszik, hű képet kapunk arról a szellemi színvonalról, melyen elődeink éltek, arról a kultúrsumjáról, ami őket hajszolta és áldozatokra sarkallta, mindenekelőtt pedig arról az egész múlttól, melyhez minden körülmények között és minden időkben méltóknak kell mutatkoznunk.

A határkövet állító történelmi munka, mely most itt fekszik előttünk, hat részre oszlik. Az egyes szakosztályok történetét nagy gondal és alaposan dr. Rajka László, dr. Balogh Ernő, dr. Pataki Jenő és dr. Oberding József György írták meg. A hatodik részt, a Múzeum kiadványainak könyvszerzési leírását Valantiny Antal állította össze. A könyv tudományos használatát nagyban előmozdítja a terjedelmes névmutató, külföldi szellemi fórumok felé pedig utat nyit számára az a bő és tömör francia és német nyelvű összefoglalás, mely a kötet végén csaknem 50 teljes oldalt kapott.

Dr. György Lajos előszavában, melyről már szólottunk, felemlíti azoknak a tudósoknak neveit, kik működésüket a Múzeum életében kezdték meg, utóbb pedig európai, sőt egyesek világhírré emelkedtek. Hermann Ottó, a világhíri ornichilógus; Koch Antal, az őslénykutatót; Daday Jenőt, kit az egész földre kiterjedő hidrobiológiai kutatásai világszerte ismertté tették; Entz Gézát, ki a maga korában a vég-lénykutatás legtekintélyesebb tudósa volt; Fabinyi Rudolf kémikust, a perturbáció hipotézis felállítóját; Szadeczký Gyulát, a messze földön ismert petrográfust és Apáthy Istvánt, a sejt-tannak és szövettannak világhíri tudósát.

E nagy emberek sikeréből rész illeti meg a Múzeumot. Nem olyan rész, mint az öreg házakat, hol ez vagy az a híres ember néhány napot eltöltött s ezért aztán emléktábla hirdeti a ház falán ezt az eseményt. A Múzeum azzal a tudományos kerettel, amit jelentett, azzal a segítséggel, amit adni tudott; azzal az érdeklődéssel, amit a kérdések felé terelt, alkotó részese ezeknek a sikereknek. Ezt a szerepét ma is teljesíti s ezért a legfőbb záloga annak, hogy mindig lesz közöttünk, ami tudományos tevékenységre sarkaljon az élet sokféle gondja és bizonytalansága közepette is.

Eredeti közlemény.

Gyomor- és bélbetegségekben szenvedőknek!

B. K. ur Timișoara I. következő levelet írja nekünk:

„Kérem, szíveskedjenek címre még két üveg Gastro D-t utánvét mellett küldeni. Az első üveget feleségem vette használatba és igen jól érezte magát. Ezek óta bélbántalmaj voltak és mióta Gastro D-t szed, semmi fájdalmat nem érez. En az év elején egy gyomoroperáción mentem keresztül és szeretnék egy Gastro D. kurát csinálni, mert néha még érzek bántalmakat a gyomromban...”

Hálálkodó, köszönőlevelek tömege igazolja, hogy rövid Gastro D. kurával a legmakacsabb gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedések, valamint görös székrekedés, ideges álmatlanság, hányinger eseteiben valóságos meglepően kitűnő eredményeket értek el. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drográriákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, București, Calea Victoriei 124.

Megkezdődtek az angol-olasz tárgyalások

Az érdemi részek tárgyalásánál az olasz kormány hivatalos közleményben tájékoztatja a közvéleményt

Rómából jelentik: Jól értesült politikai körökben megerősítik, hogy az angol-olasz tárgyalások érdemben való megkezdése csak Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásainak befejezése után lehetséges. Valószínű azonban, hogy lord Perth már kedden este érintkezésbe lép gróf Ciano külügyminiszterrel és megtartja vele az első tanácskozást. Ez azonban csak a két ország közötti tárgyalások sorrendjének megállapítására szorítkozik. Olasz politikai körökben egyelőre szigorú tartózkodás észlelhető az angol-olasz tárgyalások érdemi részét illetőleg kijelentik azonban, hogy az érdemi részek tár-

gyalásának részleteiről az olasz kormány hivatalos jelentésben rendszeresen tájékoztatni fogja a közvéleményt.

Az érelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezünk!

Az érelmeszesedés

Írta: Dr. Bucsányi Gyula főorvos, II. kiadás.

Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvostályunknál

István és Gizella

(Drámai jelenet Ujházy Györgynek, az eucharisztikus ünnepségekre készült történelmi játékából.)

ISTVÁN: (zömökségében is férfias délceg-séggel, arcán méltóságos komolysággal megjelenik a trónterem ajtajában; szelíden maga előtt bocsátja Gizellát.)

GIZELLA (fiatalágának szűzi szépségében, némi bizonytalansággal a mozdulataiban, belép).

ISTVÁN (gesztussal): ... Ez a trónteremünk... itt gyülekeznek össze a nemzetségek... Itt fogadjuk majd a... násznép... hódolatát...

GIZELLA (révetegen körülhordozza pillantását, aztán maga elé feledkezve hosszán hallgat s csak pillanatok múltán szólal meg halkán): ... Nehéz szorongások között léptem át... palotátok küszöbét...

ISTVÁN (csöndesen): ... Láttam... mint sápadt meg arcod... (Biztatással) ... Mi... szeretettel vártunk...

GIZELLA (megremeg): ... Krisztus... szelíd menyasszonyának készültem... az égi jegyességre vágyakozva... Az... Urat... akarom szolgálni...

ISTVÁN (közelebb lép a hercegnőhöz, kisé fölébe hajol; csöndesen erővel): ... Itt is... Isten szolgája maradsz...

GIZELLA (fojtottan): ... Letettem... Szűz Anyánknak ajánlott... Patyolat fátylamat...

ISTVÁN: ... Hogy asszonya légy... Mária... új népének...

GIZELLA (lehunyja szemét): ... Magas a trón... nekem... kolostor szerény lányának...

ISTVÁN (forrón): ... Aki imájában... Isten zsámolyáig emelkedik... annak nem lehet magas... semmi ember magasság, hercegnő!

GIZELLA (nagyon halkán): ... A klastrom... csöndes és békés... Itt harcok dúlnak... viharok dühörognak... vértől izmos az út...

ISTVÁN (gyengéden megfogja Gizella kezét): ... Veled vagyok és melletted maradok... Jer... (A trónlépcső felé indulnak.)

GIZELLA (megadón engedelmességgel): ... Az oltár lépcsőjét... otthon... könnyebb szívvel jártam, herceg...

ISTVÁN (kiegyenesedik, hangja tisztán cseng): ... Minden oltár... ahol Istent szolgálják... A trónus is... oltár!... (Csöndesen hozzáfűzve) ... Néked... áldozati oltárod...

GIZELLA (megáll az első lépcsőfok előtt; áhítatosan keresztet vet magára): ... Akkor... induljunk... a teremő Atya... a megváltó Fiú... s a szívekben lakozó Szentlélek... Urísten nevében...

ISTVÁN (halkan): ... Amen... (és lassan megindulnak fel a lépcsőfokra.)

GIZELLA (megilletődötten): ... Tudnom kell ezután... hogy lábam nyomán... egy nemzet sorsa... lépdél...

ISTVÁN (melegséggel): ... Bízalomra szeretném gyújtani a szíved... szeretném, ha megérezné... a mi földünk... áldott, melengető lelkét... (felérték a trónszékéig, megállnak; gesztussal a nyitott verőfényben ragyogó erkélyek felé) ... Nézz körül... hordozzad meg remegő pillantásod... a lombos hegyeken... a szelíd, messzi síkon... a himbálódzó felhőkön... az ezüst folyón... amely régi házad felől hőmpölyög... és itt... (felajánló gesztussal) ... a tied...

GIZELLA (bensőségesen): ... Én... akarok

lenni... folyó... hegyé... az egész ország... a népedé...

ISTVÁN (suttogóan): ... Az enyém...

GIZELLA (lesüti pilláját): ... A tied...

(hidegen) ... Fejedelmemé!
ISTVÁN (emeli a hangját): ... Nálunk a fejedelem... magányos, mint... az árva a rónán... mint amilyen magányos a népem... (halkan) ... Társam kell... légy!

GIZELLA (lányos kimértéssel): ... Esküvel fogadom majd... hűségemet... esküvel... alázatos engedelmisségemet... hozzád... népedhez...

ISTVÁN (Gizellára emeli lobogó tekintetét; hangja forró): ... Szívedet... akarjuk, hercegnő!

GIZELLA (megremeg): ... Kész vagyok... szeretni benneteket...

ISTVÁN (szelíd kézzel vállán érinti a hercegnőt): ... És én kész... hogy megnyerjem szíved... (halkan) ... magamnak... mindannyiúnknak!

GIZELLA (Istvánra emeli hálás mosolyú tekintetét): ... Nem ilyenek... képzeltelek... herceg...

ISTVÁN (mosollyal): ... Nem?...

GIZELLA (halkan): ... Azt mesélték otthon rólatok... hogy ti... kegyetlen pogányok vagytok... az idegen keletről jött... vad barbárok... (kedvesen megrázza fejét) ... De mindez... nem igaz...

ISTVÁN (komolysággal): ... Valóban... alig száz éve csak... hogy idejöttünk a messzi napkeletről... pogányságból... De íme... arra törekszünk, hercegnő... hogy Akiben egy a világ... Krisztusban... egyesüljünk veletek...

GIZELLA (megilletődve): ... Milyen forróan... milyen mélységből a szívednek...

Repülőgéptámadás két angol ellenőrző hajó ellen

Ujabb részletek a köztársasági és nemzeti hajóhad tengeri ütközetéről

Londonból jelentik: Tegnap számunkban röviden beszámoltunk arról a tengeri ütközetről, amely a spanyol vizeken folyt le a köztársasági és a nemzeti spanyol hajóhad között. Az angol lapok most újabb részleteket közölnek a nagyszabású tengeri ütközetről. Eszerint az ütközet a következőképpen folyt le.

A köztársasági hajókat a „Libertad” és „Nunez” hajók vezették, a nemzeti vezér-

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

hajói pedig a „Balears”, „Canarias” és az „Almirenta Cervera” voltak. A harcban a „Mantuó” nevű köztársasági torpedóromboló hajó egy torpedója eltalálta a „Balears” nemzeti hadihajót.

A „Balears” kigyulladt és azonnal sülyedni kezdett.

A nemzeti többi hajói körülfojták a sülyedő hajót és az angol ellenőrző hajóhad két cirkálója, a „Kempenfeld” és a „Boreas” szintén azonnal a helyszínre siettek, hogy részt vegyenek a sülyedő hajó személyzetének mentésében. A köztársasági rádiófigyelmeztetést küldték, hogy

a sülyedő hajót repülőgépekről bombázzák, ennek ellenére a mentési munkálatok változatlan erővel folytatózódnak tovább.

Csakhamar kilenc köztársasági repülőgép jelent meg a gépek több bombát dobalt le. A bombák a „Balears” nem találták el, de

megölték a „Boreas” angol hajó egyik matrózát és három másik matrózt megsebesítettek.

mondod ki... az Ur nevét...

ISTVÁN (csöndes erővel): ...Nékünk a szelíd Jézus... létünk fénye... Nélküle el kellene itt... pusztulnunk... Mi tudva tudjuk... hogy Ő az élet... s az út... (pillantása a messzeségbe feszül)... Mi... minden népek között... földi életünk Megváltójának is érezzük Őt... Szent Keresztjéről omló vérenek legizibb cseppje... népem sorsára hullott...

GIZELLA (meghatódottan): ...Ugy szólsz... mint népednek... prófétája... úgy szólsz, mint szent... apostola... az Üdvözítőnek...

ISTVÁN (lehajtja fejét): ...Kormos éjjelünkön... csak hitünk világolhat... (lassan Gizella felé fordul)... Higyjünk a rendelkezésben... amely bimbózó nemzetem végzetében egybefonta... szívünk bimbózó virágát... (kis szünet után)... Felajánlom szerelmem neked, hercegleány... legyen zálog Istennél és a világ előtt... egybeforrott életünk!

GIZELLA (suttogóan): ...Krisztus szolgálja és szolgálóleánya... alázattal egyesül... a trón... aranyhídeg árnyékában...

ISTVÁN (gyöngéden átkarolja a hercegnőt s megindulnak lefelé): ...Te leszel... szelíd nyugságom... nehéz életemben...

GIZELLA (könyvedén István vállára hajtja fejét): ...Erős vállad... biztonságos bástyám... ha szorongattatások érnek...

Kint, a mélyben, hívó kondulással felbúgnak a harangok; kürtök zendülnek s egy-egy magyar tülök is felhuhog.

ISTVÁN (csöndesen): ...Mennünk kell... hív a harang... esküt tenni... (és szorosan egymás mellett megindulnak)

GIZELLA (lányos őszinteséggel): ...Félelmem fekete felhője elszállt... tiszta fényű szavaidra... de... a szívem mégis... mégis... olyan hevesen ver... (mindketten el).

Az angol lapok jelentése szerint a két angol hajó az elsüllyesztett nemzeti hajó legénységének négyszáz tagját megmentette és átszállította más nemzeti hajókra. A „Boreas” cirkáló a mentési munkálatok közben a repülőgépek

Öt ismeretlen bombavető repülőgép megtámadott két angol torpedórombolót

Londonból jelentik: A haditengerészeti minisztérium hivatalos jelentést adott ki arról, hogy a Földközi tengeren a spanyol partok közelében öt ismeretlen bombavető repülőgép megtámadta a „Blanche” és „Brillante” nevű angol torpedórombolókat, amelyek a nyoni

bái által megölt tengerész holttestével és a sebesültekkel megérkezett Gibraltárba.

OLASZORSZÁG ISMÉT ÖTEZER KATONÁT KÜLDÖTT SPANYOLORSZÁGBA.

Londonból jelentik: A hétfő esti angol lapok szerint Olaszország állítólag újra megkezdte a csapatszállításokat Spanyolországba. A „Daily Herald” című angol munkáspárti lap gibraltári levelezője azt írja, hogy Olaszország hamarosan végét akarja vetni a spanyolországi polgárháborúnak s ezért új segítséget küld a nemzeti hadseregnek. A lap szerint a múlt héten ötezer olasz érkezett Cadixba és innen rövid pihenés után azonnal tovább folytatták utjukat a guadalajarai harcvonal felé.

egyezmény értelmében ellenőrző körutjukat végezték. A ledobott bombák nem találták el az ellenőrző hajókat. Angol körökben nem tartják lehetetlennek, hogy nincs is szándékos támadásról szó, hanem a támadó repülőgépek esetleg elnézték az angol hajók nemzetiségét.

„Ausztria, Magyarország és Csehszlovákia együttműködése fontos érdeke Európának”

Francia politikus terve a három állam együttműködéséről. — A három állam közötti együttműködésnek nem szabad Németország ellen irányulnia

Párizsból jelentik: John Mistler volt államtitkár és miniszter, a francia parlament külügyi bizottságának elnöke, megismételte azt a nyilatkozatát, melyben a középeurópai elrendeződésre vonatkozó tervezetét ismertette a külügyi bizottság nemrég tartott ülésén. Mistler szerint a középeurópai egyensúly úgy volna helyreállítható, ha Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria között a legszorosabb gazdaság közeledés jönne létre a három ország függetlenségének megszilárdítása céljából.

Európának nagyon fontos érdeke, hogy

ez a három ország továbbra is megőrizze függetlenségét.

A közeledésnek azonban vannak nehézségei is a fennálló szerződések egyes pontjai miatt. Az ezekről való tárgyalás rendkívül kényes és csak magas műveltségű népek között lehetséges. Mistler leszögezi még, hogy a három állam közötti együttműködésnek nem lesz szabad Németország ellen irányulnia, sőt meg kell találni Németországgal is a szorosabb kapcsolatot. Ugyanakkor kívánatosnak tartja a francia politikus a három ország számára az Olaszországgal való barátság megőrzését is.

D'Annunzio temetése nagy pompával ment végbe a Garda-tó mellett levő Gardonében. A koporsó mögött D'Annunzio özvegye, Montenevoso hercegnő és Mussolini haladnak.

Ifi. Hadnagy János:

Apostolok nyomán, a szórványok népe között...

Első misére készül Cengeler...

Ditről 15 km-re terül el egy kis szórvány: Cengeler. Közel 180—200 lelket számlál. Valamikor, nem is olyan régen, még vig nótaszó járta itt is. A sudár fenyőóriások között csörgedező kiscsi patakokon vízi fűrészek dolgoztak s a becsületese munkáért biztosították a tisztességes megélhetést a szegény embereknek. De jött a „gép korszak, elnyelte ezeket a kis fűrészeket s ma a Putna völgyében egy nagy gyár zakatol, fertőzi a levegőt füstjével s az emberek lelkét az új kor titlen eszellemeivel.

Ennek a kis szórványnak arany ünnepe volt 1938 február 13-án. Látszott az emberek szeméből és arcáról, hogy ez a vasárnap valahogy kiemelkedik a sok más vasárnap közül. Látszott, hogy nem mindennapi eseményre készülnek. Ha megkérdezték volna valaki őket, hogy „miért ez a sürgős-forgás”, azt felelték volna „készülünk az első misére.”

Első mise... Milyen hihetetlenül hangzik ez itt. Itt ahol még kápolna sincs, pap nem jár erre, csak akkor, amikor temet. És mégis. Örömtől ujjongó szívvel adták tudtára egymásnak: „misénk lesz, első mise...”

Többször jártam már közöttük. Láttam, hogy ezek a szegény emberek el vannak zárva a vallás vigasztól. Megkérdeztem, úgy véletlenül: mi lenne, ha mise lenne itt? Felosillant a szemük, ragyogott az arcuk, de már a következő pillanatban a lemondás vett erőt rajtuk: „nem érjük azt meg soha, velünk nem törődnek: Fájdalmas szemrehányás. De biztatom őket.

Elindulok Cengelerre

Azóta többször jártam közöttük. Előkészítettem az „első szentmisére.” Február 13-án vasárnap szekérré ültem s a nagy szélben és havazásban dőcögtem az „én kicsi egyházközségem” felé, hogy bemutassam a szentmisét, találkát adjak az Istennek és az élet hajszájában kimerült embernek. A hírhirdetők buzgalmaival mentem, hogy ott állhassak az Ég és Föld között, Isten és ember között, hogy családok szemtanúja legyek a nagy találkozóknak.

A jó hírek már várnak. Az öt km. területen elhúzódó szórvány minden kicsi házikójából itt vannak, aprók és nagyok, újak és öregek. A sudár fenyők között, a nagy hőmező közepén szerényen meghúzódó iskolateremben összegyülekezve várnak. Megérkezem átfázva, átázva. Kezdem a kis oltáromat építeni. Az arcokon az öröm pírja, szemekben a boldogság könnyei csillognak. Hála a jó Istennek, ezt is megérhettük, tör fel ajkainkról az elfojtott sóhaj. Elkészült a kis oltár. Az oltárhoz lépett. Kezdem a szentmisét. Az egyszerű nép ajkán felcseng az ének: „Leborulok oltárodnál...” Ilyen szívből, ilyen imádságos lélekkel énekelni meg nem hallottam ezt az éneket. Énekes mise. Ők felelnek. Igazi élmény ez a szentmise. Mindannyian könnyezünk. Crédóra újra felzeng az ének: „Uram hiszlek...” Felajánlások odahelyezem a hófehér ostya mellé ezeknek az elhagyott szegény embereknek imádságos lelkületét. Ajkaikon pedig tovább zeng az ének: „Hogyha tetszik áldozatom, lelkemet felajánlom...” Urfelmutatás. Meghajlanak a térdek, összekulcsolódnak a kezek s az átváltozás szent és fontos pillanatában a leggyöngédebb megszólítással szólítják meg a testté lett Igét: „Ó édes Jézus, ó kegyes Jézus, ó irgalmas Jézus, imádlak lelkem mélyéből, szeretlek tiszta szívemből. Azután feltör ajkaikról a gyönyörű szép ének: „Üdvözlégy Oltáriszenteág... Téged szívemből imádlak...”

S amikor most először megosztom velük az áldozatnak hófehér ostyáját, ezeknek a „távolozó fiúknak” az ajkán feltör az önmaguk hibáit sirató s az Isten közelségén ujjongó léleknek panasz és vágyódása: „Bűnös lélek ide siess...” Predikálok is nekik.

Ugy-e máskor is eljön?

Azután vége a szentmisének. Az arcokon az Istennek megbékélt lelkeknek boldog öntudata honol. Örvendeznek ők, de én is. Ugy-e Tiszteendő úr, nem felejt el minket? Ugy-e máskor is eljön? Ugy-e nem hagy árván minket? Ugy-e ezután már többször lesz szentmisénk? Ugy-e a gyermekeket is fogja hittanra tanítani? „Tőlünk már eltelt, mi felnőtünk úgy ahogy, de azt akarjuk, hogy a gyermekeink egy kicsit másképpen nevelődjenek.” Kérdésekkel halmoznak el. Alig győzők felelgetni. Örömtől könnyes szemekkel jöttek hozzám, csókolták a kezemet, kopott fekete

reverendámat s köszönték az első szentmise kegyelmeit. Boldogok ők, de én is, mert Isten kegyelméből és szerzhettem meg ezt a nagy lelki örömet.

Azóta már voltam közöttük. Miséztem, predikáltam, hitoktattam és kereszteltem. S ők jöttek. Még többen, mint az első alkalommal. Ugy látom, hogy az első mise nemcsak pillanatnyi felángolást, hanem életszükséglet volt.

Rakotyáson is kell a vigasztalás

Ez a szórvány Borsecőtől 20 km-re terül el. Egy szeszgyár, egy fát szállító kisvasút, nyomorult munkásházak, az életnek hajótörött emberrel, ennyi az egész. Szentmise még soha nem volt itt. Papot csak átutazóban láttak. Ezt a kis szórványt kerestem fel február 21-én, vasárnap.

Korán reggel, velőt átjáró hideg szélben indultam neki az utnak Borsecőről, egy dőcögő szekérral, hogy meglátogassam ezeket is. Megérkezem. Milyen szomorú vasárnap ez itt. Az út mellett egy nagy „fűrészmű” rakás, tele játszódozó gyermekkel. Kihalt a gyár, ez jelenti csak, hogy vasárnap van itt. Leszálok a szekérről s szétnézek a nyomorúságos kis telepen. Semmi élet, hiszen ma pihennek. Bemegyek az első házhoz, jelentkezem. Nem akarnak a szemeiknek hinni. Sietnem kell, mert ma még egy misém lesz ezenkívül, időt kell nyernem. A gépészti előkértem a gyártelepek harangját a „cirkula keréket” s végig járom a gyártelepet, harangozva. Mindenkit hívok a szentmisére. De hová? Nincsen hely. Kevés a lakás, sok a munkás. A szegényebből két család is lakik egy kis munkásszobában. Nincsen más megoldás, a gépházat nevezem ki templomnak.

Szentmise a gépházban

A hatalmas nagy fekete kazán mellé két asztalt helyezek el. Ráteszem az oltárkövet. Minden fekete körül. Elővezem a patyolatfehér oltárterítőt és elhelyezem a kis oltáromon. Gyertyatartók, két égő gyertyával. Istenem milyen ellentétek. A tegnap még hatalmas fekete kazán

Köhög Ön, ha meghült? A PUBLI-MANN-TEA megszünteti a köhögési ingert, oldja a nyálkát, csillapítja a köhögést! Kapható gyógyzertárakban! Eredeti csomagolásban 144 lei. Gyermekek részére is!

Lerakat: „Digitalis” Orăștie Abt. 847. A.

uralta ezt a hajlékot, amelyben hatalmas tűz égett, életet ölt s ma... hófehér kis oltár, pislákoló gyertyák... életet adó Krisztus...

Összeszedem a gyermekeket a gyártelepekről s bevezetem a „templomba.” A nagyok is gyűlnek. Az oltárhoz megyek. Kezdem a szentmisét. Hátamnál áll a gépész kisleánya, a 4 éves Magduska. Mellém jön az oltárhoz, rámnéz nagyok szemével, majd az édesanyjához fordul és kérdi: „Anyuta ez a missió pap bácsi? E hozza a Jézuskát?” Könnyel telik meg a szemem, aig tudom folytatni a szentmisémet. Evangéliumkor predikálok. Törékeny asszonyok, edzett férfiak, mind sírnak.

Mise végén könnyes szemmel jönnek hozzám hálálkodni. Meghívják, hogy látogassam meg őket majd hosszabb időre úgy, mint a székpatakiakat. Hiszen annyi bajuk, annyi mondani-valójuk volna. Szegények, de adnak szívesen szőlést s megfelelnek örömmel utolsó falat kenyérüket is.

Sietnem kell, mert még meg akarom látogatni a 6 km-re lakó székpataki híveimet is. Búcsúzom. „Dicsértessék... Ne felejtsen el, várjuk, hogy jöjjön vissza.” Kendőket lengetve intenek nekem, amíg csak láthatnak.

„Aldja meg az Isten!”

Itt már várnak a hívek. Összegyűltek a kis szórvány minden részéből. Szentmisét végzek és predikálok. Felidézem emlékkébe a missió gondolatokat. Ugyilátszik, hogy itt az elvetett meg hozta a bő termést. Kérnek most ők: szereznek nekik keresztúti képeket, hogy a keresztutat tudják végezni magukban is. Megígérem. Újságot, olvasni való dolgokat osztok szét nekik. Hálálkodnak. „Küldötségek” keres fel: „Hála Istennek megértük ezt, hogy misénk van. Az Isten tartja meg sokáig a Tisztelendő urat. Tartsa meg azokat a szülőket, akik lemondottak magáról, hogy a miénk lehessen. Tartsa meg az Isten még sokáig egészségben azt a jó Püspök urat, aki magát felszentelte papnak.” Így hálálkodnak még tovább. „Most még arra kérjük, hasson oda, hogy valahogy egy kicsi kápolnát tudjanak építeni, ne legyünk ilyen elhagyatottak...” Addig is míg ezt megtehetem, egy kis szobát szemelünk ki, ahol állandóan ajátatoskodhatnak, ahová a már kapott keresztúti képeket elhelyezhetem, ahol szentmisét lehet mondani. Milyen boldogok...

Nagy az aratás és kevés a munkás. Küldj Uram munkásokat...

**NAGY NYEREMÉNYEKET
OSZT SZÉT
MERCUR**

Az eddigi huzások alkalmával az ÁLLAMI SORSJÁTEK MERCUR sorsjegyrudáinak vevői nagy nyereményeket inkasszáltak.

A XVI. sorsjáték I. osztályára vásároljon sorsjegyet ennél a sorsjegyrudánál.

HUZÁS MÁRCIUS 15.-ÉN

**AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK
MERCUR SORSJEGYÁRUDAI**

HELYI CSM

DACIA BANK R. T. Oradea,
Menetjegyiroda Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

Chamberlain újabb hitelt kért a véderő fejlesztésére, mert az előirányzott ezerötszázmillió nem elég

„Nem feledkezhetünk meg saját népünk és az egész emberiség iránti erkö'csi kötelességeinkről”

Londonból jelentik: Az angol alsóházban az ellenzék a külpolitikai kérdések pergőtüzét árasztotta ismét Chamberlain miniszterelnökre. Chamberlain újból rövid válaszokkal hártotta el a kérdéseket. Henderson kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy Anglia kötelezettségeit Franciaországgal szemben a népszövetségi alapokmány rendelkezésein kívül az 1925. évi locarnói szerződés állapítja meg, s ezt az 1936. május 19-iki londoni megegyezés erősítette meg újból. Az interpelláció befejeztével Chamberlain javasolja, hogy a képviselőház hagyja jóvá a kormány véderő jelentését és hosszabb indokoló beszédével megnyitotta a véderő vitát.

A felfegyverkezési politikának — mondotta — sarkköve Anglia biztonsága. Erőfeszítéseinknek tehát négy irányban kell történnie: Meg kell védenünk Angliát, szabadon kell tartanunk kereskedelmi utainkat, amelyektől élelmiszer és nyersanyag ellátásunk függ, meg kell védelmeznünk a tengerentuli területeinket minden szárazföldi, tengeri és légi támadás ellen és ezért helyőrségeket és támpontokat kell fenntartanunk a világ legkülönbözőbb harcászati pontjain, ahová háboru esetén megerősítéseket kell küldenünk. De mindezek nem olyan fontosak, mint anyaországunk megvédeése, mert ha itthon veretlenek vagyunk, könnyebben pótolhatjuk az esetleges tengerentuli veszteségeket. Végül együtt kell működnünk háborus szövetségeseinkkel területeik megvédésében. Mindegyik fegyvernemnek kijelöltük azt a szerepet, melyet a célok körül játszania kell. Annyi bizonyos hogy az az ezertötszázmillió font, amit nemrég még felfegyverkezésre szántunk, nem lesz elegendő. Tudom, hogy ez a felfegyverkezési terv nagyon súlyos terheket ró népünk vállára. A béke kívánása nem azt jelenti, mintha készek volnánk békét vásárolni bármilyen áron, még a későbbi béke rovására is és nem feledkezünk meg erkö'csi kötelességünkről saját népünk és általában az emberiség iránt. Nem tagadhatjuk meg érdeklődésünket a világ népei iránt. Nem akarunk tolatkodó módon más népek ügyébe beleavatkozni, de időről-időre kötelességszerűen fel fogjuk emelni szavunkat, hogy békés megbeszéléseket és tárgyalásokat folytassunk az erőszak és az erőszakos fenyegetések használatával szemben.

Chamberlain beszéde végén még a következőket mondotta:

— Ha minden igyekezetünk ellenére sem sikerül helyreállítanunk a bizalmat és emiatt felül kell vizsgálnunk békétörekvésünket, a felfegyverkezés iramát kénytelenek leszünk meggyorsítani. Tudom, hogy Anglia népe ebben a kérdésben mellettünk áll, ha bármit is kívánánk tőle.

AZ ANGOL SAJTÓ TARTÓZKODÁSSAL VISELTETIK AZ ANGOL-NEMET TÁRGYALÁSOK IRÁNT. — NEM VARNAK JELENTŐS SIKERT A TÁRGYALÁSOKTÓL.

Párizsból jelentik: Chamberlain alsóházi beszéde francia körökben jó benyomást keltett. A lapok úgy látják, hogy az angol miniszterelnök beszédében igen láthatólag körvonalazta a Franciaországgal való együttműködést, amire Anglia nagy súlyt helyez.

Az „Echo de Paris” szerint Anglia nem akarja ugyan veszélyeztetni a most megindult közvetlen tárgyalások sikerét, de nem hajlandó arra sem, hogy Németországnak teljesen szabadkezet biztosítson a középeurópai kérdésben.

A lapok behatóan foglalkoznak Ribbentrop német külügyminiszter londoni utazásával is, aki — mint már előbb megírtuk — szerdán érkezik az angol fővárosba, hogy bemutassa nagyköveti visszahívó levelét és elbucuzzon a királytól. Habár az angol sajtó nagyon tartózkodóan viselkedik az angol-német tárgyalások iránt, az a nézet kezd kialakulni, hogy e tárgyalásoktól jelentős siker nem várható.

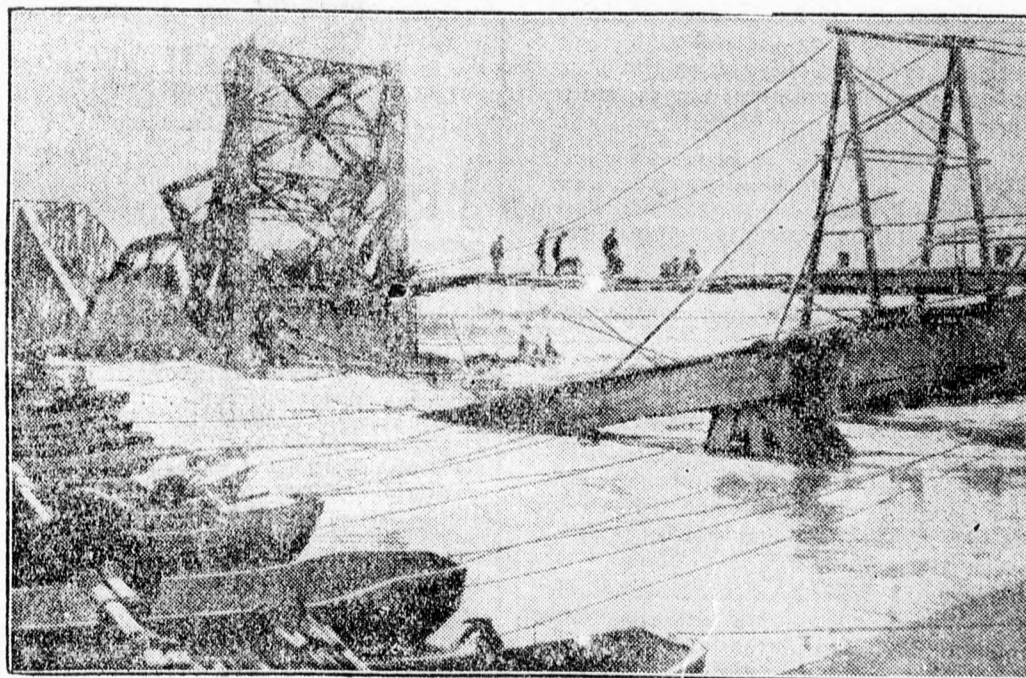
A „Daily Herald” szerint Chamberlain angol miniszterelnöknek az a felfogása az angol-német tárgyalásokról, hogy szó lehet ugyan bizonyos gyarmati engedményekről, de csakis bizonyos középeurópai biztonság biztosítékainak megadása ellenében. Ezzel szemben Ribbentrop Hitlernek azt a felfogását képviseli, hogy Németország gyarmati követeléseit nem lehet alku tárgyává tenni középeurópai szomszédaival való kapcsolatai ügyében, mert a dolognak ez a része sem Franciaországot, sem Angliát, hanem egyedül csak Németországot érinti.

A szovjet elraboltatta a legnagyobb lengyel szőrmeárúház tulajdonosát

A lengyel kormány diplomáciai jegyzéket intézett az ügyben Oroszországhoz

Varsóból jelentik: Most került nyilvánosságra, hogy Moszkvában letartóztatták Gasztrvinszky varsói szőrme nagykereskedőt, aki a legnagyobb lengyel szőrmeüzlet tulajdonosa, már hetekkel ezelőtt a leningrádi vásárra utazott. A szőrme kereskedőről február 23-ika óta már semmiféle hír nem jön Leningrádból. Most amerikai kereskedők utaztak át Varsón Leningrádból visszatérőben és

elmondták, hogy látták midőn az eltűnt lengyel kereskedőt a szovjet ügynökök elrabolták. Gasztrvinszkyt a szállóban, ahol lakott tartóztatták le és páncélos gépkocsira ültetve, hurcolták el. Letartóztatásának oka egyelőre ismeretlen. A lengyel kormány diplomáciai jegyzéket intézett a szovjet kormányhoz, amelyben Gasztrvinszky letartóztatásáról kért felvilágosítást.

A kínai frontról: A Peking-Hankau között levő vasuti vonal egyik felrobbantott hidja

EUCCHARISZTIKUS KÖNYVEK:

Bangha Béla S. J.: EUCCHARISZTIA. Az Oltáriszentség tanának hittani és erkö'csi tartalma	235 lei
Rab Pál S. J.: EUCCHARISZTIKUS PÉLDÁK. 128 példa az Oltáriszentségről	70 "
Bangha Béla S. J.: AZ OLTAR TITKA. II. kiadás	45 "
Bangha Béla S. J.: ÉLETUNK ÉLETE. Elmélkedési és előadási vázlatok az Oltáriszentségről	25 "
Faber Vilmos: EZ NAGY SZENTSÉG VALÓBAN. Lelkiolvasmány és beszédanyag	165 "
Petró József dr.: A GYERMEKEK KORAI SZENTÁLDOZÁSA. Több jeles szerző beszéde e tárgyról	105 "
Meschler-Csávossy: KESZÜLET A NAGY LAKOMARA. Imaalakú könyv, mely gyönyörű elmélkedéseket és szentmiseimákat tartalmaz	72 "
Eymard-Scheffler: AZ ISTENI NAGY SZENTSÉG. 44 elmélkedést közöl az Oltáriszentségről	80 "
Eymard-Scheffler: SZENTÁLDOZÁS, ÉLETFORRÁS. 47 elmélkedés a szentáldozásról és szentmiséről	80 "
Lucas-Ambrózy: A TABERNÁKULUM FÉNYÉBEN	105 "
Lucas-Ambrózy: ÜDVÖSSÉGED A KIS OSTYA	105 "

Kaphatók: KÖNYVOSZTÁLYUNKNAL.

Az új alkotmány magyar szövege és az elrendelő rendelettvörvény

39. szak. A király a 18 év betöltése után nagykorú.

Trónralépésekor a következő esküt fogja letenni az egyesült törvényhozó testületek előtt: „Esküszöm, hogy megőrzöm a román nép alkotmányát és törvényeit, fenntartom nemzeti jogait és területének épségét.”

40. szak. A király kinevezhet egy régens és két helyettesét, akik halála után utódja kiskorúsága ideje alatt a királyi hatalmat gyakorolják.

Ez a kinevezés a nemzeti képviselő elfogadása mellett történik, a jelen alkotmány 36. szakaszában előírt forma szerint.

A régens egyszersmind a kiskorú király gyámja is.

Ha a király halálakor nincs kinevezett régens és a trónörökös kiskorú, az egyesült törvényhozótestületek neveznek ki régens és két helyettesét a jelen alkotmány 36. szakaszában előírt alakosságok szerint.

A régens és helyettesei csak akkor léphetnek hivatalukba, ha az egyesült törvényhozótestületek előtt letették a jelen alkotmány 36. szakaszában előírt esküt.

A régens halála esetén az idősebbik helyettes lép helyébe, új helyettes pedig az előző bekezdés megállapításai szerint választanak.

41. szak. Ha a király képtelen uralkodni, akkor a nagykorú trónörökös egyedül lesz jogszertint régens. Ha a trónörökös kiskorú, az uralkodási képtelenség törvényes megállapítása után a minisztertanács azonnal egybehívja az egyesült törvényhozó testületeket határozathozatalra.

42. szak. A régenség ideje alatt az alkotmányt egyáltalában nem lehet módosítani.

43. szak. A király nem lehet egyidejűleg más állam feje is a törvényhozó testületek beleegyezése nélkül.

Egyik testület sem foglalkozhatik ezzel a kérdéssel, ha tagjainak legalább kétharmad része nincs jelen, határozatot pedig csak a jelenlevő tagok szavazatainak kétharmad többségével hozhatnak.

44. szak. A király személye sérthetetlen. A miniszterei felelősek.

A király hivatalos ténykedéseit egy miniszter jegyzi ellen, aki ezáltal felelős értük.

Kivétel a miniszterelnök kinevezése, amelyet nem kell ellenjegyezni.

45. szak. A király évenként legalább egyszer egybehívja a törvényhozó testületeket és az ülészakot trónbeszéddel nyitja meg, amelyre a testületek választ adnak.

A király mondja ki az ülészak bezárását. A király elhalaszthatja az ülészakokat.

A törvényhozó testületek jog szerint összeülnek az elhalasztástól számított egy év múlva, ha eközben egybehívás nem történt.

46. szak. A király nevezi ki és bocsátja el minisztereit.

Joga van elengedni, vagy csökkenteni a büntetéseket a bűnügyekben, a miniszterek ügyében megállapított büntetés kivételével.

Nem függesztheti fel az eljárás folytatását, vagy az ítékezés menetét és nem nyúlhat bele az igazságszolgáltatásba.

A törvényeknek megfelelően kinevez és megerősít a közhivatalokban.

Nem létesíthet új hivatalt külön törvény nélkül.

A király készíti a törvényekhez szükséges végrehajtási utasításokat, azonban nem módosíthatja a törvényt és nem menthet fel senkit a végrehajtása alól.

A törvényhozó testületek feloszlásának idején és az ülészakok közötti időközben a király minden téren törvényerejű rendeleteket adhat, amelyek a legközelebbi ülészakon a törvényhozó testületek elé kerülnek jóváhagyás végett.

A király a haderő feje. Az ő joga háborút üzeni és békét kötni.

Ő adományozza a katonai rangokat a törvénynek megfelelően.

Ő adományozza a román kitüntetéseket.

Ő bízza meg az idegen államok fejei mellett működő követeket és meghatalmazott minisztereket.

A pénzügyi jog őt illeti meg egy külön törvénynek megfelelően.

Ő köt politikai és katonai egyezményeket idegen államokkal.

Az általa megkötött szükséges kereskedelmi, hajózási, más hasonló megegyezéseket azonban a törvényhozó testületek elé kell terjeszteni jóváhagyás végett, hogy belföldön törvényerejük legyen.

II. FEJEZET.

A Nemzeti Képviselő

47. szak. A király javadalmazását törvény határozza meg.

48. szak. A törvényhozó testületek tagjai a Nemzetet képviselik és megbízásukat csak a törvényes eskü letétele után gyakorolják.

49. szak. A törvényhozó testületek mindegyike saját szabályzatában határozza meg megalakulásának és működésének módját.

50. szak. A mindkét törvényhozótestületi választások érvényesítését és a testületek tagjai jogcímeinek átvizsgálását a semmitől végzi a testületek összeülésétől kitűzött időpontja előtt.

Mit kell tartalmazniok az iparvállalati kimutatásoknak?

Bucurestiből jelentik: Minden iparvállalat köteles a kartell-törvény értelmében, hogy a további működési engedélyt megkaphassa, a következő adatokat, illetve iratokat kérvénnyel együtt március 31-ig az illetékes ipanfelügyelőséghez beküldeni:

- Pontos cím, ahol a vállalat működik.
- Teljes tervrajzot a gyárról, amelyből világosan kitűnik, hogy mely épületeket használják a gyár céljaira, továbbá a gépek elhelyezését az épületekben. Ezen tervek akkor is be kell adni, ha az épület és telek bérelt.

51. szak. Senki sem lehet egyszerre mindkét testületnek a tagja.

52. szak. Ha a végrehajtó hatalom képviselőket és szenátorokat nevez ki fizetéssel járó hivatalba, ezek hivatalból elvesztik nemzet-képviselői megbízásukat.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a miniszterekre és az államtitkárokra.

53. szak. A törvényhozó testületek tagjai nem védelmezhetnek az állammal szemben magánérdekeket; nem vehetnek részt azoknak a vállalatoknak az igazgatótanácsaiban, amelyek szerződéses viszonyban állanak az állammal, vagy községekkel.

54. szak. Minden határozatot a szavazatok abszolút többségével hoznak, kivéve az alkotmány által megállapított eseteket.

Ha a szavazatok egyenlően oszlanak meg, az előterjesztés a tárgyalásban visszautasítottnak tekinthető.

A törvényhozó testületek akkor tartanak ülést, ha a névjegyzékbe felvett tagok fele és legalább egy tag jelen van.

55. szak. A törvényhozó testületek minden tagja kérdéseket intézhet a miniszterekhez, amelyekre azoknak felelniök kell a házszabályban előírt határidőn belül.

56. szak. A törvényhozó testületek egyetlen tagja sem vonható eljárás alá a megbízás gyakorlása folyamán általa kinyilvánított véleményekért és szavazatokért.

57. szak. A törvényhozó testületek egyetlen tagját sem lehet eljárás alá vonni, vagy letartóztatni büntető ügyben ülészak idején, csak testületének felhatalmazásával, kivéve a tetlenítés esetét.

A törvényhozó testületek bármelyik tagjának a fogvatartását vagy az ellene való eljárást felfüggesztik az ülészak idejére, ha a testületek ezt kéri.

58. szak. A törvényhozó testületek külön tárgyalnak és határoznak a jelen alkotmányban pontosan felsorolt esetek kivételével.

c) Az összes gépekről rajzokat és fényképeket, leírásokat, stb. kell elkészíteni, úgy, hogy ezen gépek azonosságát minden körülmények között megállapíthassák, továbbá, hogy miképpen működik és termel a gép, hogy mennyi a gépek termelőképesége.

d) Külön-külön felbecsülendő a terület, az épület és a berendezés napi értéke. Ez a becslés akkor is feltüntetendő, ha ezek bérbe vannak véve, amit azonban külön meg kell jegyezni.

e) A nyersanyagot, félkészárut, készárut és tüzelőanyagot, amit a gyár felhasznál teljes üzemben.

f) A termelt áruk megnevezése és minősége a gyár teljesítési képességének feltüntetésével.

g) A gyár megalakulásának időpontja és mindennemű változások mostanáig.

h) A jelenlegi tulajdonosok és azok, akik a megalakulástól kezdve mostanáig szerepeltek a cégnél.

i) A gyár működésének felfüggesztését illetőleg, hogy mikor állt le a gyár és mennyi ideig 1932. május 10-től a mai napig.

A kérvényt mellékletekkel három példányban kell beterjeszteni.

A fenti adatok az 1937. május 10-iki állapotot tüntetik fel. Minden változás, ami 1937. május 10-ike után történt, a tervrajzban pirossal jelölendő meg és a leírásban külön tüntetendő fel.

Ezen működési engedély szükséges minden olyan vállalatnak, amely vagy 20 lóerőnél nagyobb erőforrással rendelkezik, avagy 10 alkalmazottnál többet foglalkoztat. A vámmalmok sem tesznek kivételt.

Amennyiben ezen adatokat valamely iparvállalat nem adja be, úgy annak nem állítanak ki új működési engedélyt.

A kérvényre 8 lejes okmánybélyeg és egy lejes repülőbélyeg, míg a többi összes mellékletre 2 lejes repülőbélyeg ragasztandó.

KÖNYVEK

A NAGYBŐJT IDEJÉRE:

Csávossy Elemér S. J.: Kereszt és feltámadás. Ára kartonkötésben	325 lei
Esser X. Ferenc S. J.: Negyedóra a szószéken I. Ára	90 "
Gálos László dr.: Vasárnapok-ünnepnapok. Ára kartonkötésben	240 "
Magdiés Ignác dr.: Krisztus világossága I. Ára kartonkötésben	200 "
Dr. Tóth Tihamér: A szenvedő és győzedelmes Krisztus. Ára kartonkötésben	240 "
Müller Lajos S. J.: A kereszt iskolája. Nagyböjti elmélkedések. Ára kartonkötésben	90 "
Raoul Plus S. J.: A kereszt királyi útja. 500 idézet a keresztiről és a szenvedésről. Ára kartonkötésben	95 "
Brentano-Kertész: A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése. (Emmerich K. látomásai szerinti). Ára kartonkötésben	130 "

Kaphatók: könyvosztályunknál.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluji szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt észak, északnyugati szél, változó felhőzet. Több helyen havasodó, hó. A hőmérséklet tovább csökken.

KINEVEZTEK AZ OLASZ AKADÉMIA ÚJ ELNÖKÉT. Róma. Az olasz király *Mussolini* előterjesztésére *Federzoni* Luigi szenátusi elnököt D'Annunzio helyére az olasz királyi akadémia elnökévé nevezte ki.

Kinevezték a Kereskedelmi és Iparkamara új tanácsát. Oradea. Saját tud. Kedden reggel érkezett meg Buzea Jeronim főtitkárhoz a kereskedelmi minisztérium 1162. számú távirati rendelete, amelyben a helyi Kereskedelmi és Iparkamara élére a következő bizottságot nevezi ki: kereskedők: Jonas Dumitru, Catona Aurél, Botezatu Gheorghie, Popa Teodor, Papudoff Theodor; iparosok: Szirmai Lajos, Serac Aurél, Ghițtes Josif, Seitan Joan és Faur Mihail. Florescu Vasile ezredes-praepektus a keddi napon Marghitán és a megyében volt körúton és így a beiktatás körülményeiről és időpontjáról csak holnap dönt.

JÖJJÜN TAVASSzal ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagilag fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

Zogu király esküvőjét április 27-re tervezik. Tiranából jelentik: Zogu király esküvőjének napjáról a királyhoz közelálló körökben újabb értesülés terjedt el. Ezek szerint a király esküvője április 27-én történik meg. Esküvő előtt, április 25-én nagyszabású fogadás vezet el az ünnepségeket. Majd 27-én kerül sor a polgári esküvőre, amelyet az országgyűlés elnöke végez. Az esküvőnél a legfelsőbb bíróság elnöke a koronaöri jegyzőt, tisztet tölti be. Az esküvői szertartás után a királyi pár fogadja a kormányt, a parlament, a diplomáciai testületek és más előkelőségek tiszteletét. Ezután az ifjú pár Durazzóba utazik, ahol Zogu király nyári kastélyában töltik el a mézesheketet.

95 százalékos kedvezmény a betegsegélyzői bírságokra. Satumare. Saját tud. A munkásbiztosító pénztár satumarei kerületi igazgatósága a központ egyik rendeletére hivatkozva, hirdetményt tett közzé, amelyben tudatja, hogy a tiz embernél kevesebb alkalmazottal dolgozó iparos-mesterekre kirótt bírságokból 95 százalékot abban az esetben elengednek, ha a megbírságot a kihágást korrigálja. Például a bélyegbe be nem ragasztása miatt kirótt bírság akkor részeül ebben a kedvezményben, ha a hiányzó bélyegeket a műhelytulajdonos beragasztja s a büntetés öt százalékát a betegsegélyzői pénztárnál kifizeti. A kedvezmény határidőhöz van kötve. Az érdekeltek a saját érdekében cselekszenek, ha a bírságot másként rendezik.

Zürichi zárlat. Párizs 13.86 fél, London 21.60 egyenlő, Newyork 431.28, Brüsszel 72.96, Milánó 22.69, Amszterdam 240.87 fél, Berlin 174.17 fél, Bécs 81.45 — schilling 68.50, Prága 15.13 fél, Varsó 81.75, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Lelencgyermeket csak román szülő tarthat. Satumare. Saját tud. A lelencgyermek nevelését az egészségügyi miniszter újabb rendelettel szabályozta. Az állam által eltartott, illetve segélyezett árvákat csak román családoknál szabad elhelyezni, tekintet nélkül a gyermek vallására és nemzetiségére. A lelencgyermek a jövőben csak állami iskolába járhat.

Adományok. Fagyas Gusztáv részére kiadóbívtalunkhoz beküldött adományok: Szent Antal nevében 100 lei, Lengyel Mária Atid 100 lei. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

Március 31-én lejár az adófelvételi kedvezmény. Satumare. Saját tud. A helybeli adóhivatalok hirdetményben figyelmeztették az érdekelteket, hogy a pénzügyminisztérium által engedélyezett és az adóhátralékok binnal történő fizetésére vonatkozó kedvezmény csak március 31-ig van életben. A kedvezmény a mai nappal megszűnik.

Istenes Szent János szenttéavatásának ünnepe az Irgalmasrend oradeai templomában. Március 8-án ünnepelte szerte a világon a Betegápoló Irgalmasrend nagy alapítója, Istenes Szent János szenttéavatásának ünnepét. Az Irgalmasrend oradeai székházának templomában az ünnep alkalmából, kedd reggel 8 órakor ünnepi misét és szentbeszédet mondott Zitzmann Ferenc püspöki irodagazgató.

Lakbértartozás fejében lefoglalták az „erősokszorosító gép” első modelljét. Satumare. Saj. tudósítónktól. Néhány hónappal ezelőtt az ország sajtóját bejárta a hír, hogy Satumaren év-tizedes kísérletezés után megalkották az „erősokszorosító” gép első modelljét s megdöntötték az energia-törvényt és a két egyforma kerék teóriáját. A találmány híre érthető feltűnést keltett mindenütt. A „Magyar Lapok” nagy cikkben ismertette a találmány lényegét, amelyet a feltalálók rajzokkal és a gép kipróbálásával bizonyítottak munkatársunk előtt. Mi ennek ellenére tartózkodva tekintettünk a találmány jövője elé, mivel a gépet szakbizottság akkor még nem vizsgálta felül. A feltalálók azóta semmi sem hallatszott. Az erősokszorosító első modellje a Mărăști utca 6. sz. ház egyik alkerületi szobájában pihent, míg most — ó, mostoha sors! — ócskavasként szerepel a bírósági végrehajtó jegyzőkönyvében. Történt ugyanis, hogy a feltalálók pénzeztárs után néztek, aki 45 ezer leit fektetett a találmányba. A feltalálók a pénz elköltése után a házhoz kifizetését egyik hétről a másikra halasztották. A háztulajdonos elvesztette a türelmét és kilakoltatási pert indított ellenük. A bíróság — találmány ide, találmány oda — a kérést jogosnak találta és elrendelte a feltalálók kilakoltatását, ami most megtörtént. A gépet azonban a tartozás fejében lefoglalták s mint ócskavasat — ötszáz leire értékelte a végrehajtó.

MAGÁHOZ VÁLTJA A MAGYAR ÁLLAM A FEGYVERGYÁRAK RÉSZVÉNYEIT. Budapestről jelentik: A *Pesti Hírlap* nagyszabású tranzakcióról ad hírt. Eszerint a magyar kormány tárgyalásokat kezdett a Magyar Államos Hitelbankkal. A tárgyalások célja az, hogy az állam magához váltsa a magyar fegyvergyáraknak a Hitelbank tulajdonában levő részvényeit.

Csőd Satumaren. Saját tud. A satumarei törvénysekhez hosszú idő óta most érkezett be az első csőd iránti kérelem. A csődöt Szalpiéter Józsefné satumarei lakos Lébi Mózes Belgrádu-lutca 1. szám alatt lakó terménykereskedő ellen ki nem fizetett tartozás miatt kérte. A törvényszék a kérelem felett e hét folyamán határoz.

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérgező. A heveny nikotinmérgezés. Szédülés, nehéz légzés, szívdobogás. Az idői nikotinmérgezés. A nikotin és verucukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák kérdése. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajfenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzásról való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás tartalmaznak csökkentése stb. Irta dr. Somogyi Béla. Ára 35 lej. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Temetések. Juhász János ny. főellenőr édesanyja özv. Juhász Lajosné Schuller Veronika 78 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Özv. Balázs Miklósné Balla Pap Julianna 71 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. — Sas János 42 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz az Alexandri-utca 48. számú háztól. (Erdélyi „Concordia”).

Literati Sándor 59 éves korában meghalt. Temetése március 9-én volt a iosiai temetőben. — Pengő Eszter 39 éves korában meghalt. Temetése március 9-én volt az olasgi temetőben. (Caritas.)

Gyermekek a moziban

Pereg a film és a legérdekesebb jelenetnél — abban a pillanatban, mikor a szíve dobban meg a darabnak — keserves jajdulással felsír egy kisbaba a nézőtérén. Általános pizszegés, méltatlankodás, de a baba egyre hangosabban sír, édesanyja végül is kénytelen felkelni és kimenni vele.

Némolyek mentegetik:

— Szegény! Nincs kire hagyja a gyermeket! Az anya odakint néhány mérges rándítás után végre kénytelen elhatározni, hogy hazamegy a gyermekkel, annál is inkább, mert a jegyző úgy sem engedné vissza a nézőtérre a síró gyermekkel.

Az pedig szakadatlanul sír, mert már egy félóra előtt kellett volna ennie. Éhes is, fél is az ismeretlen hangok és arcok között, — mit lehet hát egyebet ilyenkor egy szegény kis gyermek, mint hogy sír! A sírása pedig panaszol és vádol. Azt mondja:

— Vigyél haza, édesanyám; otthon az én helyem! És maradj velem, maradj mellettem, — mert ha elvállaltál engem, akkor ne kívankozz a moziba, amíg fel nem nővök, amíg minden percben rád eszorulok.

— Gyermeki kegyetlenség! — csóválhatja valaki a fejét. Amig kicsi a gyermek, ne járjon az anyja sebhová? Ez lehetlenség!

Pedig ha nincs kire hagyja a gyermeket, bizony otthonmarad a jó édesanya, olyan komoly kötelességérzettel, akárcsak a római katonának az őrhelyén.

Később se vigye soha magával a gyermeket olyan előadásra, amelyet nem gyermekeknek rendeztek.

Az ilyen előadások mindig többet ártnak a gyermeknek, mint amennyit használnak az édesanyjának.

Később az iskola már maga gondoskodik arról, hogy a gyermekek megfelelő előadásokat nézhessenek végig; olyankor már az édesanya is jobban felszabadul, gyakrabban mehet színházba, moziba. Azokat a tilalmi éveket pedig, amelyeket gyermeke nevelése érdekében úgy töltött, hogy nem járhatott el a szórakoztató előadásokra, — ne sajnálja. Bőséges kártyát és jutalmat kap lemondásáért, gyermeke helyesen és szépen fejlődő lelki világában és jellemében.

Satumarei szélhámosság után nyomoz az ország rendőrsége.

Satumare. Saját tud. Baia Mare az egyik fodrászüzletbe az óz folyamán egy divatosan öltözött hölgy nyitott be. Előkelő mozdulattal helyet foglalt és szőke hajfestést rendelt. A fodrász összeállította a festék keverékét s az edényt a hölgy közelébe tette. Amikor a mester elfordult, az ismeretlen dáma kezításkájából előszedett üvegből a festéket ismeretlen szert kevert. A fodrász észrevette és felalósságot vont zavartan viselkedő vendégét. Kiderült, hogy szélhámossal van dolga, aki a festéket zsarolási céllal rontotta el. A hölgy az üzletből sietve távozott és férjével átutazott Satumara. Itt Guttman Nándor néven lakást béreltek. Előkelő társaságba jártak, a Daclanban nagy borralókat adtak. Később felkeresték a nagykereskedőket, akiktől bizományi árut kértek. Egyideig elszármoltak, később adósságot csináltak, amelynek összege egyre nőtt. A borralalókkal megnyert pincérektől kölcsönöket vetek fel, még a ruhátárost is „megválták”. Amikor már forró lett talpuk alatt a föld, alkerületi szobájukból éjszaka megszöktek. Azóta nyomuk vezet. A rendőrségen tett feljelentések szerint a szélhámosság pár közel félmillió leit harcolt össze Satumaren. Körözö levelet adtak ki ellenük.

ESEMÉNYSZÁMBA MEGY Olaszországi társasutazásunk, amit ezidén az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolunk össze. Kiséreje figyelemmel a lapjainkban megjelenő részletes tájékoztató közleményeket.

Egy részeg ember halálos szerencsétlensége. Satumare. Saját tud. A satumaremegeji Preluca Vechi községben halálos szerencsétlenség történt. Dunca Gábor 42 éves gazdálkodó Florian István földműves lakodalma után hivatalos. Hétfő reggelig mulatott a vendégsereg s csak a nap feljövetele után kezdtek oszladozni. A legtöbbször reggelig holtrészege itta magát. Dunca Gábor is düllongözve indult hazafelé. Utközben a sok italtól elvesztette az egyensúlyt, elvágódott és olyan szerencsétlenül esett, hogy agyrázkódás következtében néhány órai kintlódás után, meghalt.

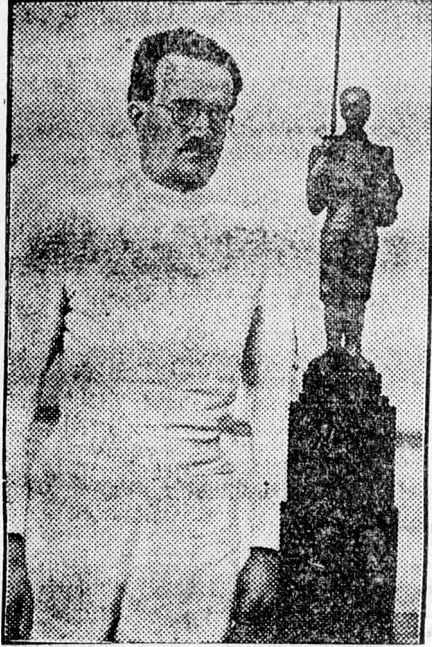
HÉT UTASSAL LEZUHANT EGY FRANCIA UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP. (Ujdelhi.) A Kalkuttából Jodpur felé tartó francia utasszállító repülőgépet szerencsétlenség érte. A repülőgép Dacia államban eddig még ismeretlen okból lezuhant. A repülőgépen tartózkodó 3 utas és négy személyzet szörnyethalt.

SPORT

Az ország legjobb kardvívói mérkőznek vasárnap a Hegedüs-vándordíjért

Március 13-án tartják meg Oradeán Hegedüs Imre — az ASO örökös kardvívó bajnokának 25 éves jubileumára, érdemeinek megörökítésére és a kardvívó-sport fejlesztése céljából alapított — örökös vándordíj idejű küzdelmeit. A vándordíj első győzelmét tavaly az ASO szerezte meg nagy fölényrel. A siker oroszlanrésze Salamon Miklós érdeme, aki nagyszerű küzdőképességről tett tanubizonyosságot és teljes egészében kibontakozott fejlett vívói tudása, technikája és okos taktikája. Megérdemelten győzött. Szántay János és dr. Weimann Gusztáv a harmadik, illetve ötödik helyen végzett.

A március 13-án sorra kerülő országos kardverseny iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg. A rendező egyesület versenyzőin kívül

Hegedüs Imre és a vándordíj.

részvesznek azon Oradea, Cluj, Timisoara, Satumare és Arad legjobbjai, de szó van a kiváló képességű fővárosi versenyzők részvételéről is.

A vándordíj alapító-levél feltételeinek egyik fontos pontja, hogy a vándordíjat az az egyesület nyeri, amelynek vívói a legtöbb pontot érik el. Az első hely 10 pont, a második 8, a harmadik 6, a negyedik 5 az ötödik 4 a hatodik 3, a hetedik 2, a nyolcadik egy pontot számít. Holtversenyek esetén a helyezéseket újabb mérkőzésekkel döntik el. E feltétel lényege az, hogy egyetlen győzelem esetén a tuss-arány nem számít. A győztes egyesület egy évig a vándordíj védője, de ennek letelte után köteles azt a rendező egyesületnek visszaszolgáltatni. A vándordíj örökös rendezője az ASO.

A vándordíj megrendezése alkalmából nem haladhatunk el szó nélkül Hegedüs Imre személye mellett, aki minden körülmények között igazi, önzetlen, százszerű sportembernek bizonyult. Kevés sportembert illet meg ennyire egy ilyen kitüntetés, mint amit az örökös vándordíj jelent. Közismert szerénységű, sport-gavallériáját, elegáns stílusát és nagyszerű vívóteljesítményeit tekintve, minden ünneplést és megbecsülést megérdemel. Hat évvel ezelőtt visszavonult az aktív versenyzéstől, Oradeán a Venetia tér 1 szám alatt Szt. László gyógyszerész-tulajdonosa, de mint az ASO alelnöke, fáradhatatlan lendülettel és ügybuzgalommal dolgozott továbbra is a város és egyesülete vívósportjának előmenetelért.

Hegedüs Imre ragyogó vívókarriert futott be, 14 éves korától kezdve vívott Budapesten a MAC-ban, majd Santelli Italo vívótermében fejlesztette tudását. 1922-ben tért haza Oradeára és megalakította az ASO vívószerződését. Ettől kezdve a város vívósportja nagy léptekkel haladt előre és sok éven keresztül tartották is az országos vívóhegemóniát. Hegedüs Imre sorrendben háromszor végzett első helyen az ASO 1923, 1925 és 1926-ban rendezett országos versenyein s ezért nem csillogtatja versenyeken kivételes tudását, megkapta az „NSE örökös kardvívó bajnok”

címet. Második lett 1924-ben Románia nemzeti bajnokságáért kiírt kardversenyben és tagja volt az ASO országos bajnokságot nyert kardcsapatának. 1926–27-ben a szövetség által kiírt négy pontszerző versenyen a legtöbb pontot szerezte és így ő lett a győztes. 1927-ben résztvett Lembergben a Románia—Lengyelország közötti nemzetközi kardcsapatversenyen, Balázs Ödön klubtársával együtt. A már elveszetteknek hitt mérkőzést Hegedüs Imre nyerte meg, a még veretlen Pappé olimpikon, a többszörös lengyel bajnok felett aratott 5:2 arányú bravuros győzelmével. 1930-ban, a Hagigbor tízéves jubileumán hármas holtverseny után, Cluj város bajnoka címet nyerte el.

Hegedüs Imrének külön érdeme, hogy egyformán jól kezelte a kardot és a tört. Ma már de tapasztalataival és okos, gondos megfontolt-ságával ma is legnagyobb és legerősebb támasza egyesülete vívószerződésének.

Székely vacsora Bucurestiben

„Székely Vacsorát” rendeztek húshagyókedden a bucuresti magyarok. Ez volt az első ilyen jellegű rendezmény a román fővárosban. Azonkívül: a bucuresti magyar társaságok történetében páratlan érdeklődés jegyében folyt le a vacsora — de egyéb oka is van annak, hogy ezt a farsang-utójai magyar mulatságot megemlégték.

Határozottan divatba jöttek a székely bucuresti magyar körökben is. Néhány héttel ezelőtt egy székely színművész, *parajdi Horváth Gizella*, a bucuresti műkedvelők és a diákok segítségével két magas színvonalú székely művészeti rendezést, amelynek nagy közönsége sokáig fogja még magában hordozni az ott hallott és látott székely dalok, táncok és kedves, mulatságos góbságok emlékeit.

Azóta minden magyar ember egy kicsit székelynek érzi magát Bucurestiben, ha nem is pont a Hargita aljáról származik s egy hajszálnival mindenesetre több a tréfánál, *mikor a Satumare, vagy Salonta környéki magyar a góbságok hatása alatt magára igyekszik erőszakolni a soha meg nem tanulható ciucországi vagy odorheiui tájbeszéd zamatát* s a még kevésbé elsajátítható székely észjárását.

— Székely vagyok én es, — mondják az emberek legényesen megrándítva nadrágjukat, ha a manapság annyit feszegett faj hovátartozandóság kérdéséről szó esik.

Vagy pedig így török a góbság nyelvét:

— *Síruljon kied ahajt a királyi palota bütőjébe.*

Ez azonban, mondom, nem tiszta tréfa. Van ebben valami annak ösztönös elismeréséből, hogy a székelység a romániai magyar kisebbség törzse, zöme, föltámasza, amelynek népi erejében s e népi erő minden egyes megnyilatkozásában a magyar fennmaradás biztosítékát kell látnunk.

Kétségtelen, hogy ez a megérzés erősítette azok társadalomszervező lendületét, akik a bucuresti Székely Társaság létesítésén munkálkodnak és ez a megérzés tette oly hamar népszerűvé azt a gondolatot, hogy sok sikertelen kísérlet után végre felekezeti különbség nélkül Székely Társaság elnevezésű magyar egyesületbe tömüljenek Bucuresti magyarjai.

* Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohányi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen kitisztítja az emésztés útjait és jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

VILÁGREKORD A 4×100-AS USZÓSTAFÉTÁBAN. Brémából jelentik: A téli segélyakció javára rendezett úszóversenyen Balke az 500 m-es mellúszásban 7 p. 26.8 mp-es idővel Európa-rekordot állított fel (a régi rekordot a dán Jensen tartotta 7 p. 30.7 mp-el. Szerk.) A 4×100 m-es gyorsúszó-stafétában a Brémai SV 4 p. 06.3 mp-es időt ért el, amely háromúszed másodperccel jobb, mint a magyar válogatott staféta világrekordja. (Ezt a magyar válogatott 1937 augusztus 15-én úszta Budapesten. Szerk.)

Hüllföldi sporteredmények

Csehszlovákia:

A Sparta győzött és megőrizte első helyét, Győzött a Slavia is, de nem tudott feljebb kerülni a negyedik helyről, mivel a pozsonyi Bratislava nagy formában van és szintén nyert. Eredmények: Sparta—Viktoria Pilsen 5:0 (1:0), Slavia—Postejev 9:0 (5:0), Zsidenice—Viktoria Zsiskov 1:0 (0:0), SK Pilsen—Pardubice 3:0 (0:0), Bratislava—Kladno 4:1 (1:0), Sl. Ostrava—Nachod 7:0 (6:0).

A húshagyókedden rendezett Székely Vacsora volt az új szervezkedés első próbája. Szerény összejövetelnek terveztek a kezdeményezők. Kedélyes jó alkalomnak arra, hogy megismerjék egymást azok, akik az alapítás munkáját és anyagi áldozathozását vállalták. *S minthogy eddig negyvennyolc olyan alapító tag jelentkezett, akik 500—500 lei letévével járultak hozzá a megindulás költségeihez*, ezek egy részének hozzátartozóit beleszámítva és az elmaradás eshetőségeit is figyelembe véve nagy-merészen hetven terítékes lakomát vettek terbe.

És száznolcvan terítékes, hatalmas bankett lett belőle.

Mint említettem, ilyen még nem volt Bucurestiben. A Turnőreim kisterme szűknek bizonyult a megjelentek befogadására. Ott volt az értelmiségű osztály jelentős része, testvéri együttesben a polgári társadalom, sőt a jobb munkásrétegek képviselői. A hölgyek közül sokan székely rokolyában jöttek el s néhány diák is székely ruhát öltött magára. Emelkedett hangulat volt. A bucurestiek kedvelt Dani bá'-ja, Debiczky István főiskolai hallgató, aki öreg góbsé atyáinak kímáskirozva, hibátlan székely ruhában vett részt a vacsorán, tréfás, józsu beszédben ismertette az új egyesület megalakításának előkészületeit; Zsigmond István, egy bucuresti nagyvállalat vezető tisztviselője, — bucuresti születésű, Ardealban iskolázott székely ember, — aki a Székely Társaság elnökének van kiszemelve, néhány keresetlen és lelkes szóban üdvözölte a társaságot; vacsora után — amelyet egyébként a háziasszonyok bátyuban hozott jánk és kiútskalács-remekai egészítettek ki — Ferenc Árpád tornatanár Ferenci Manyival Vámszer Géza tanár könyvének utasításai szerint betanult székely táncokat lejtett; Török Puby, a közismert kiváló tg.-muresi zenész székely nótákat muzsikált — egyszerűval semmi sem hiányzott, ami alkalmas arra, hogy hazai hangulatokat keltsen.

Egyelőre nagy eredmény ez is. Közel kétszáz keresztény magyar ember összeült Bucurestiben és hazai módon, testvéri közösségben, az összetartás, a tömörülés akaratának meleg légkörében, de a komoly és sokoldalú egyesületi munka reményével — kellemesen szórakozott. Jávör Béla.

Könyvismételtes

A Szent István Társulat új könyvei

Ellentétes irányok közt vergődő, nyugtalan és boldogtalan korunk legsürgősebb problémáit világítják meg azok a modern látókörrrel, mélyreható tudományos gondolkodással és a katolikus vallás szeretetével összeválogatott pompás könyvek, melyeket a Szent István-Társulat legutóbb kiadott. Nehéz e szép, súlyos könyvek közt érték szerint osztályozni, de talán mégis első sorban kell említenünk dr. Trikáli Józsefnek, a vallás-élettan külföldi viszonylatban is kimagasló művelőjének új könyvét, mely „Az új szellemiség” címet viseli. Az anyagelvű, szellemtelen élet- és világszemléletet ma új világszemlélet, új bölcsélet váltja fel, amely elveti az angol empirizmus, a francia szenzuizmus, a francia forradalmi materializmus, a Kant-féle álidealizmus, a szocializmus, marxizmus és bolsevizmus bölcséleti világnézetét, mert ezek „gyökerükben mind a szellemi értékek rombolói, az európai politikai, gazdasági és társadalmi rend felforgatói.” Az új szellemiség felemeli szavát az anyagias világ szemlélet ellen. Nem álidealizmust hirdet, szellemiséget test nélkül, hanem a kettőnek, testnek és szellemiségnek békés harmóniáját. Csak a végtelen szellemi életben való gyökerkezés adhat minden lénynek támasztékot és jelentőséget. Az új szellemiségben az anyagi világ a lélek erejével emelkedik fel a szellemiség magaslatára s távolítja el az új szellemiség legnagyobb akadályait, a szegénységet, nyomort, osztálykülönbséget és osztálygyűlöletet. Ez az új szellemiség tehát teljes lelki megújulást hoz a világra, új értéket, eszmet, új vallásért fejleszt s új boldogságot teremt. Trikáli professzor könyve a szerző lelkenek felzengése. Párbeszéd formába öntött, gyönyörű magyarsággal megírt, nagyjelentőségű munka. Aki elolvassa, megérzi, hogyan születnek új eszmévilágok. Ára 105 lei.

Dr. Noszlopi László könyve: „A világnézetek lélektanának” a világnézetek belső strukturáját vizsgálja meg. Ez az újabb tudományágak közé tartozik, amelynek aránylag még kevés művelője van, pedig nyilvánvaló, hogy a világnézetek lélektanának eredményei egész kulturális és gyakorlati életünket közelről érintik. A világszerte tapasztalható tömegmozdulásoknak végső okát és magyarázatát csak a cselekvő tényezők világnézete adja meg. Dr. Noszlopi igen nagy olvasottsággal, hajlékony, világos frazeológiával állapítja meg a világnézetek eredetét, karakterológiáját, tipológiáját, ismerteti a világnézetek általános típusait és tárgykörét, végül bemutatja a világnézetek alanyi különbségeit. Külön-külön tanulmányokkal ér fel, ahogy az egyéni világnézet képviselői közt Sokrates, Platon, Szent Ágoston, Kant, Hegel és Kierkegaard világszemléletét megrajzolja s érdekes fejezete a könyvnek az, amely a népek és nemzetek világnézetei közt a magyarságról megállapítja, hogy vitális értékekben népünk Európának talán legkevésbé elkövetett népe. Az egész könyv időszerű fontossággal bír azok számára, akiknek hivatása a vallás és világnézet szolgálatát, ápolása és alakítása. Ára 175 lei.

Lang Hugó német bencésatyja: Rövid liturgiája, melyet Solymos Vendel bencésatanár fordított magyarra, világiak számára készült. Elmondja az egyházi szertartások keletkezését, rendszerbe foglalja fejlődésüket, megállapítja gyakorlati módját és értékeit lelki hatásait. Mindezt azonban népszerűen, amivel nem azt akarjuk mondani, hogy népies hangon. A kitűnő könyv törekvése megmutatni, mi érdekelheti a világi hívőt a liturgiából s mit kell belőle tudnia. Kijelöli tehát azt az utat, amely a művelt katolikus ember lelki szükségleteitől és hajlamaitól, világi és vallási ismereteitől, különös életviszonyaitól az egyházi szertartások igazi, mélyreható és teljes megismeréséhez vezet. Aki Lang Hugó könyvét elolvassa, megismeri belőle Isten szolgálatának minden szépségét. Ára 116 lei.

Dr. Rusznyák Gyula: A nő a modern társadalomban című könyve a szellemtörténet új módszereivel vizsgálja a társadalmi bajok egyik „alapjelentőségű kórokozóját”, a nőkérdést. Ára 72 lei.

A gyermekek korai szentáldozása címen dr. Petró József összefoglalta a legkiválóbb magyar teológusok, lelképásztorok és pedagógusok véleményét annak bizonyítására, hogy ebben a sokat vitatott kérdésben ma már nincs helye a kétségnek, hanem követni kell az isteni Mesternek tanítványaihoz intézett parancsát: „Engedjétek hozzám a kisdedeket!” Közli a szerző a Szentégek kongregációjának a kérdésre vonatkozó utasításait, valamint a magyar püspöki kar tanítását és számos követendő külföldi példával mutat rá a kérdésben való gyakorlati tapasztalatokra. Ára 105 lei.

A japán-kínai háború megértéséhez s a távolkelet életének tisztá megértéséhez nyújt tömör, érdekes új adatot dr. Nyisztor Zoltán köny-

KÖZGAZDASÁG

Búzakrizist jósol a londoni búzatanács

London, március 6.

A Londonban székelő Wheat Advisory Committee, amelyet 1935-ben a világ buzaexport és import államai abból a célból alapítottak, hogy a búzakrizis megoldását elősegítse — legutóbbi jelentésében feltűnést keltő pesszimiztikus jelentést adott ki a búzáarak jövő áralakulásáról. A hivatal szerint az 1937 őszi bevetett és 1938 tavaszán bevetendő búzaterületek nagysága olyan méretűvé vált, amely felülmúlja az eddig tapasztalt számokat és ha az emberi számítás szerint ezen bevetett területeken az 1922—27-es évek átlagtermése megteremne, úgy a hivatal szerint 4000 millió bushel, azaz 1000 millió métermázsza búzatermeléssel kell számolnunk, amellyel szemben kb. 800 millió métermázsza fogyasztás áll fenn, úgyhogy a hivatal szerint a várható terméshől kb. a szokásos hiányok leszámitásával a búzakészletek 200 millió métermázsza megnövekedésével kellene számolni.

A tanács közlése a világ szaksajtójában nagy feltűnést keltett és részben hozzájárulásra talált, másrészt azonban, nézetünk szerint, teljesen jogosan, a tanács pesszimiztikus jóslata elítélő kritikában részesült. Elsősorban is figyelembe veendő a tanács jóslatával szemben, hogy az elmúlt kb. két évtized tapasztalata alapján sohasem a bevetett területek nagysága, hanem mindig a természetadta viszonyok és körülmények folytán az egyes világrészek jól vagy rosszul sikerült termésátlagai adták meg a döntést abban a tekintetben, hogy a gabonaművekben a túltermelés jelensége állott-e elő, avagy a termelés és fogyasztás megfelelő egyensúlyban maradt. Tagadhatatlan tény az, hogy a buza és álta-

lában a gabonatermelés és áralakulás körülményeit az európai nagy önellátásra berendezkedett államok azon törhetetlen szándékai befolyásolták, hogy saját népük gabonájával való ellátását minden körülmények között biztosítsák. E célból nemcsak a meglévő területek legracionálisabb kihasználását biztosították, hanem ha gyengébb termés folytán erre szükség volt, a fogyasztás megfelelő megszorításával, a kenyér céljaira szolgáló lisztnek más anyagokkal való keverésével törekedtek a kenyérmagvak behozatalát a legszűkebb mérvre korlátozni. Így állott elő az a helyzet, hogy az import országok összbéhozatala 1928-ban 250 millió métermázsza volt és ezen mennyiség az utóbbi 2—3 évben 150 millió métermázsza redukálódott.

Mégis a búzatanács sötét jóslatával szemben inkább azon nézetnek adunk jogosultságot, amelyek a buza- és gabonáarak alkulását derülátóan itéli meg. Nemcsak a fentebb említett azon okból, mert a bevetett terület még nem jelent learatott termést, hanem azért is, mert az elmúlt gazdasági válság megtanított bennünket arra, hogy az árak alakulása nemcsak a meglévő áru mennyiségétől függ, hanem igen jelentékeny részben függ attól az anyagi körülménytől, amelyben az árubirtokosok vannak és amely anyagi jó vagy rossz viszonyok, főleg a mezőgazdasági termékeknel a kínálat lassu, vagy gyors tempóját meghatározzák és ezzel egyszerűen az áralakulás legfontosabb tényezőjét adják. Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság világszerte az elmúlt évek átalakulása folytán anyagilag elég jó helyzetben van, egészen bizonyos, hogy olyan árkrízisre, mint az elmúlt válságban, számítani nem lehet.

Ujabb intézkedések az importkérések elintézésére

Csak az autorizált bankok útján lehet devizát kérni

Bucurestiből jelentik: A múlt hét folyamán a kereskedelmi minisztériumban Argetoianu miniszter elnöklete alatt értekezlet volt, amelyen a külkereskedelmi szabályozó hivatal átszervezését beszélték meg.

A megbeszélések főleg akörül forogtak, hogy a hivatal szervezetét lehetőleg automatizálják és ezzel kizárják az import kérések elintézése kapcsán a közbenjárók közreműködését. Az átszervezés folyamán tehát olyan intézkedéseket léptetnek életbe, hogy mindazok, akik a megfelelő kvótával rendelkeznek, azt minden további sürgetés, közbenjárás nélkül megkapják a jövőben, a kvótán felüli engedélyeknél a régi rendszer szerint járnak el természetesen a nyersanyagok és félkészárterményekre vonatkozó kéréseket részesítik előnyben.

Március 15-én kezdik meg működésüket a román személyzet alkalmazásának ellenőrzésére alakult kerületi bizottságok. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi minisztérium mellett működő és a román személyzet alkalmazását ellenőrző hivatal most készíti elő utasításait a kerületi bizottságok részére az ellenőrzést illetőleg. Tudvalevőleg most nevezték ki a központi bizottság elnökévé Alexandru Radiant, aki utasítást adott arra nézve, hogy a kerületi ellenőrző bizottságok legkésőbb március 15-én kezdjék meg működésüket.

A vasúti forgalom a statisztika tükrében. Bucurestiből jelentik: A CFR központja mellett működő statisztikai igazgatóság most készült el az 1937. évi statisztikával, ami az 1938. évi szám-

A szezonárak engedélyeit illetőleg szükség esetén az érdekelteknek előre is adnak import-autorizációt, figyelembe véve a deviza-lehetőséget. Azt azonban csak kivételes és alaposan indokolt esetekben teszik meg.

Importkérdéseket egyébként csakis a rendszerváltási úton intéznek el, azokat tehát az iktató-hivatalhoz közvetlenül kell benyújtani.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a jövőben csakis azokat a deviza iránti kérvényeket veszik tekintetbe, amelyek valamely autorizált bank útján nyújtottak be. A kérvények nem iktathatók be, ha a kérés kellő indokokkal alátámasztva nincs.

Ez utóbbi rendelkezés február 26-ával lépett életbe.

adatokkal összehasonlítva, igen érdekes tanulságokat tartalmaz. 1937-ben a vasuton összesen 3.425.772 utas utazott, 284.625-el többen, mint az 1936. évben. Az autóbuszokon 1936-ban 754.635 utas utazott, 1937-ben pedig 2.499.759. Az autóbuszforgalom oriaszi mérvű emelkedése természetesen azzal magyarázható, hogy az elmúlt évben a CFR már csaknem az összes vonalakon átvette a koncessziókat s saját autóbuszait helyezte üzembe. Ideiktatjuk még az érdekes statisztikából a következőket: 1937-ben a vasut bevételé 11 milliárd 584 millió 343 ezer lei volt. A kiadások 1937-ben 9 milliárd 584 millió 791 ezer leire ruktak. 1936-al szemben a vasut márciálmilliárdtal többet vett be, kiadásai pedig 133 millió lejjel voltak magasabbak.

ve, a Mandarinok, kulik és misszionáriusok. Nem a publicista, nem is a tudós nyilatkozik meg az eleven tollal megírt könyvben, hanem a kutató szemű reporter, aki az expressz vonat ablakából is élesen megfigyeli az ötezer éves kínai kultúrának nyomoron és európai mázon keresztül átúto életjelenségeit. Különösen megkapók a könyvben

azok a részletek, amelyek a kínai missziós államok küzdelmes életét, elsősorban pedig a magyar misszionárius atyák nehéz munkáját írják le. A gazdagon illusztrált, vaskos könyv mindenkire nézve tanulságos, akit a mai keleti problémák és a keleti és nyugati kultúra összefüggései érdekelnek. Ára 180 lei. P. K.

LEGUJABB

Ujra fellángoltak Franciaországban a sztrájkmozgalmak

Általános sztrájk kimondásával fenyegetőznek a munkásszervezetek. — A Marseille-környéki vegyiparokban már több nap óta sztrájkol a munkásság és megszállva tartja az üzemeket

Párizsból jelentik: A franciaországi sztrájkmozgalmak újra fellángoltak. A *Matin* lillei jelentés szerint arról ad hírt, hogy a munkásszervezetek elhatározták az általános sztrájk kimondását, amennyiben a munkaadók nem alkalmazzák a Lemaireben felmerült sztrájkellentétek ügyében az új törvény rendelkezéseit. Az itteni szövögyáraknál ugyanis már napok óta tart a sztrájk és a munkásság, csak abban az esetben hajlandó felvenni újra a munkát, ha a gyár a sztrájkban résztvevő valamennyi munkást újra alkalmazza. A mun-

kásság csupán 6 munkás elbocsátásába egyezik bele. Ezzel szemben a munkaadók nem hajlandók a többi munkásokat sem visszavenni.

A Marseille-környéki vegyiparokban is súlyos a helyzet. A munkásság már több nap óta sztrájkol és megszállva tartja az üzemeket. Hétfőn este a hatóságok erőszakkal távolították el a munkásságot az egyik gyárból. A sztrájkhullámok áttejedtek Aix en Provençera is, ahol kedden a gázgyár munkásai léptek sztrájkba és megszállták a gázgyári üzemet.

Bucharin kétségbeesett vitája a moszkvai vértörvényszék elnökével

A „tanuk“ meglepő vallomása szerint Bucharin részt vett a Lenin és Stalin elleni összeesküvésben. — Jagodának a GPU egykor rettegett főnökének kihallgatására került a sor

Moszkvából jelentik: A nagy kémkedési per hétfői tárgyalásán újabb izgalmas események történtek. Bucharin több ízben vitába szállt az elnökkel. Többek között azt kérdezte,

miért hozták ide a mostani tárgyalásra az 1918-beli baloldali kommunisták ügyét. Ezenkívül még több kérdést tett fel, de az elnök valamennyit elutasította.

Ezután az ügyész egész sereg tanút vezetett elő fogságból, akik meglepő vallomást tettek. Elmondották, hogy 20 évvel ezelőtt beszélgetést folytattak Bucharinnal s ennek a beszélgetésnek a részleteire még mindig pontosan emlékeznek. Ekkor Bucharin kijelentette előttük, hogy

résztvett a Lenin és Stalin elleni összeesküvésben.

Egy tanu azt is állította, hogy Bucharin a gróf Merbach német nagykövet elleni merényletben is résztvett.

Bucharin erősen tagadta a tanuvallomásokat és kijelentette, hogy azok koholmányok.

A per tárgyalását kedden folytatták, amikor is Jagodának, a GPU egykor rettegett főnökének kihallgatására került sor.

BORZALMAS KINZÁSOKKAL CSIKARTÁK KI A BEISMERŐ VALLOMÁSOKAT A MOSZKVAI MONSTRE-PÖR VADLOTTAIBÓL

Berlinből jelentik: A lapok moszkvai forrásból szerzett értesülés alapján beszámoltunk arról, hogyan kényszerítették Kresztinszki volt helyettes népbiztost a moszkvai Ljubljanka-börtönben arra, hogy visszavonja a tárgyalóteremben előzőleg tett kijelentését, amelyben meghazudtolta a vizsgálóbíró előtt tett állítólagos „vallomását”.

Kresztinszkit — mondta az informátor — egészen éjjelutánig kintarták. A „külön osztag” a következőképpen bírja vallomásra áldozatait: A kínzás céljait szolgáló pincéhelyiségben 50 fokon felüli a hőség. Négy erősfényező egész éjjel vakító fényt vet az áldozatra, akinek egész éjjel állnia kell. Félóránként egy pohár sós vizet itatnak vele, majd kimerítő részletességgel írják le azo-

kat a minden emberi képzeletet meghaladó kínzásokat, amelyeket ki kell állnia, ha nem vall. Egyetlen a kínzópince mélyén végigszenvedett éjszaka megtöri a legerősebb ellenállást is, mert nincsen olyan ember, aki kibírná azokat az embertelen testi és lelki torturákat, amelyekkel a „külön osztag” dolgozik.

Röviddel éjjel után Jezsov kíséretében megjelent a börtönben Visinszki államügyész és éjjel két óráig maradt Kresztinszkinél.

Az eddigre már teljesen megtört és közömbös Kresztinszkit ekkor egy másik helyiségbe vitték. Olyan volt, mintha megőrült volna. Kresztinszkinnek ezután befecskendezést adott a Ljubljanka-börtön orvosa, aki különböző bódító mérgek segítségével már sok gyanúsítottat segített a teljes akaratnélküliség állapotába.

Jezsov reggel megegyeszer megjelent a Ljubljanka-börtönben és meggyőződött róla, hogy Kresztinszki most már kész vallani.

A sajtó képviselőinek és a tárgyalás közönségének a csütörtök reggeli tárgyaláson azonnal feltűnt, hogy Kresztinszki egész más benyomást keltett, mint az előző napon. Arca teljesen beesett. Husz évvel idősebbnek látszott. Nem bírt széken egyenesen ülni, feje folytonosan mellére bukott. Annak a férfinak helyén, aki egy nappal előbb még bátran és félelem nélkül védekezett a szörnyű vádak ellen, csütörtökön már csak egy emberroncs ült.

Hankau a japán csapatok legközelebbi hadicélja

Megerősítették Shanzi tartomány fővárosának elfoglalását

Sanghaiból jelentik: Itteni körök megerősítik Pucsau városának, Shanzi tartomány fővárosának a japán haderők által való elfoglalását. Ennek a városnak a birtokba vétele jelentősen megkönnyíti a japánok további előnyomlását s ez azt jelenti, hogy a japán hadsereg most már komolyan fenyegeti Hankau városát.

Hülés ellen...

VALDA

PASZTILLA

eredeti dobozban-az egyedüli hatásos gyógyszer

Az Egyesült Államok birtokbavesz két csendesóceániai szigetet

Washingtonból jelentik: A „Taney” parti örnaszád elindult, hogy Kanton és Anderbury szigeteket az Egyesült Államok számára birtokba vegye. A két sziget Hawaii környékén fekszik és a sziget birtokbavételére az szolgálatot okot, hogy ott már több amerikai család telepedett.

Apcéhiadetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Állástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Oktatás

Német és francia nyelvre, magyar és német gyors és vitairásra tanít, valamint irodalmi művek fordítását vállalja Stepunek tanár, Oradea, Andrei Muresanu-utca 10. szám alatt.

Adás-vétel

Jókarban levő fehér, gyermek sportkocsi eladó. Oradea, Str. Clemenceau No. 18. Retul Comendant.

Jókarban levő női sötétkék kabát eladó. Szabó, Oradea Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot Herbst ékszerárház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Gyereklány használt, olcsón eladó. Oradea, Str. Vasile Conta 12-a. Kovács.

Faragott ingaóra 2 m. magas, hónapos húzással eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23—a Dr Patzkó

Eladó tavaszi kabát 12—14 éves fiúnak, két nagy szentkép (Jézus és Mária) képek, öszezecsukható vaságy. Oradea, Str. Densujani 25. sz. Mártonffy.

Részült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kiadó 2 szobás lakás. Ugyanott Singer varrógép eladó. Oradea, Strada Codrilor 11. szám.

Utcai butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Oitenia 2. Dr Julier.

3 szobás fürdőszobás lakás melletti lékhelyiségekkel és kerttel május elejére kiadó. Oradea, Str. Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 m. fronttal kb. 400 m².

Kiadó utcai szoba, őrösen butorral, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Andrei Muresan 3.

Házaspár keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást, mellékkeliségekkel. — Cimeket a kiadóba kér.

Két egymásba nyíló butorozatlan szoba, — egyik utcai, kiadó. Oradea, Mihai Sorbul 7. szám.

Alkalmazás

Jobb mindenest keresek azonnalra. Cim Oradea, Str. Milano 4.

Takarítónő felvétetik fél napra. Aptay gyógyszerár, Str. Vlahuta 46.

Házvezetőnőnek elmenne fiatal uriasz szony idős urhoz (nő házaspárhoz vagy gyermek mellé anyahelyettesnek. Cimeket a kiadóba kér.